

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobci:

a) T. N. T. G., nar. X,
státní příslušnost: X
bytem X

b) nezl. T. M. N., nar. X,
státní příslušnost: X
bytem X
zast. zákonnou zástupkyní T. N. T. G. (matka)
oba zastoupeni JUDr. Zdeňkem Veberem, advokátem,
se sídlem Purkyňova 593/10, 301 00 Plzeň

proti

žalovanému:

Ministerstvo zahraničních věcí,
se sídlem Hradčanské náměstí 5, 118 00 Praha

v řízení o žalobě žalobkyně ad a) proti rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 7. 2024, č. j. 303679-2/2024-MZV/VO, a o žalobě žalobce ad b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2024, č. j. 303847-2/2024-MZV/VO,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobci jsou matka a syn. Oba usilovali žádostmi ze dne 25. 3. 2024 o vydání krátkodobého schengenského víza z titulu rodinného příslušníka občana EU, přičemž odkazovali na to, že žalobkyně je od 17. 11. 2023 manželkou občana ČR, pana N. V. Ch.. Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále též jen: „zastupitelský úřad“) však vydání víz žalobcům odepřel. Ve vztahu k žalobkyni totiž v rozhodnutí ze dne 25. 4. 2024, č. j. HANO 2024 03 25 0015, dospěl k závěru, že její manželství s N. V. Ch. bylo uzavřeno jen se záměrem požívat právo volného pohybu a pobytu v EU; žalobkyně se tedy ve smyslu § 20 odst. 5 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále též jen: „ZPC“) dopustila obcházení zákona s cílem získat vízum na území. V případě žalobce pak zastupitelský úřad ve svém rozhodnutí ze dne 25. 4. 2024, č. j. HANO 2024 03 25 0016, uzavřel, že podle § 20 odst. 5 písm. g) ZPC není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a nebo občana EU nedoprovází nebo nenásleduje, jelikož sám žalobce bez své matky, jejíž žádost byla s tou jeho provázána, nemůže bez své matky následovat do ČR svého nevlastního otce.
2. Žalobci pak nebyli úspěšní ani se žádostí o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza ve smyslu § 180e ZPC. Rozhodnutím ze dne ze dne 15. 7. 2024, č. j. 303679-2/2024-MZV/VO, žalovaný konstatoval, že neudělení víza žalobkyni bylo oprávněné. Totéž pak ve vztahu k žalobci konstatoval žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 20. 7. 2024, č. j. 303847-2/2024-MZV/VO.

Obsah žaloby

3. Žalobci ve svých žalobách (podána byla za oba žalobce jediná žaloba směřující proti oběma napadeným rozhodnutím, jde tedy fakticky o žaloby dvě, proto o nich soud i tak rozhodoval; pozn. soudu) uvedli, že žalobkyně je manželkou občana EU, který se dlouhodobě zdržuje na území ČR a žalobce je jejím nezletilým synem, který nemá kromě matky nikoho jiného a svoji matku tak chtěl následovat. Žalobkyně podala žádost v souladu s § 42a odst. 1 písm. a) ZPC, když dne 17. 11. 2023 uzavřela manželství s panem V. Ch. N., který má na území ČR povolen trvalý pobyt. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že manželský pár o sobě neví zcela zásadní skutečnosti jejich osobního života a předchozích partnerských vztahů a z tohoto závěru vyvozuje účelovost manželství. Z judikatury NSS vyplývá, že neshoda manželů ohledně osobních údajů, okolností jejich prvního setkání nebo důležitých osobních informací je pouze indikátorem, který má vést k dalším krokům za účelem vyvrácení nebo potvrzení podezření z účelově uzavřeného manželství. Stejně tak z rozhodovací praxe NSS plyne, že za účelové manželství lze označit pouze takové, které je uzavřeno právě za účelem získání pobytového oprávnění. Při posuzování účelovosti manželství je nutné se zaměřit na úmysl obcházet cizinecký zákon k získání pobytového oprávnění a na úmysl nevést společný manželský život, přičemž neexistuje jeden akceptovatelný model manželství s jasně definovaným obsahem. Skutečnosti týkající se vztahu musí být posouzeny komplexně.
4. Správní orgány tuto judikaturu zcela ignorovaly a zaměřily se na bagatelní otázky ze soukromého života žalobkyně a jejího manžela. Došlo k opomenutí zásadní skutečnosti, a sice, že manželství bylo dojednáno prostřednictvím strýce žalobkyně. Manželé se před uzavřením sňatku znali velice krátce a neměli možnost k delšímu poznání se, když manžel

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

má pracovní povinnosti v ČR a nemohl s žalobkyní být déle. Je pochopitelné, že se manžel nesvěřil např. s výší svých úspor. Rovněž mírný rozdíl v názvu zaměstnavatele manžela žalobkyně hovoří spíše v její prospěch než naopak, žalobkyně není naučená doslova co a jak vypovídat, vše řekla vlastními slovy.

5. Z provedeného dokazování vyplývá, že manželé chtějí žít společně a mít spolu dítě. Žalobkyni není známo, jak správní orgány došly k opačnému závěru, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí toto nevyplývá a je proto v této části nepřezkoumatelné. V odůvodnění rozhodnutí musí správní orgán jasně a přezkoumatelně vysvětlit co vyvolalo pochybnosti o řádnosti manželství, jaké všechny skutečnosti během řízení zjistil, které z nich hovoří ve prospěch závěru, že se jedná o řádné manželství a které naopak proti tomuto závěru.
6. Žalobkyně v minulosti nežádala o souhlas s pobytem v ČR ani jí nebyl odepřen. Teprve uzavřením manželství začala uvažovat o stěhování z Vietnamu, kde má jinak zázemí. Žalobkyně byla se svým manželem seznámena prostřednictvím strýce před více jak 4 lety, znali se pouze na dálku, ale lze říci, že manželství bylo uzavřeno po dlouhodobější známosti.
7. Při posuzování účelovosti manželství je nutné prokázat kumulativně jak úmysl obcházet ZPC k získání pobytového oprávnění, tak i úmysl vést společný manželský život. Neexistence společné domácnosti je možnou indicií, nikoliv však jednoznačnou oporou pro takový závěr. Žalobkyně s ohledem na vzdálenost mezi manžely nemohla s manželem dosud vést plnohodnotnou společnou domácnost a podrobněji jej poznat. To měli manželé v plánu poté, co žadatelku bude moci legálně pobývat na území ČR. Skutečnost, že manželé doposud nevedli společnou domácnost, neznamená, že nemají v úmyslu vést společný manželský život, rovněž vyplývá z rozsudku NSS sp. zn. 1 Azs 28/2022.

Vyjádření žalovaného

8. Ve svém vyjádření k podaným žalobám uvedl žalovaný, že žalobci ve své žalobě výslovně uvádí, že žalobce nemá kromě matky nikoho jiného a chtěl do ČR následovat svoji matku. To potvrzuje závěr žalovaného, že žalobce občana EU nenásleduje, ale měl následovat pouze svoji matku. Zamítnutí jeho žádosti tak bylo v souladu s § 20 odst. 5 písm. g) ZPC.
9. Žalobci v žalobě nesprávně uvádí, že podali žádost o povolení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny na území dle § 42a ZPC. Takovou žádost ale zřejmě vůbec nepodali a pokud ano, napadená rozhodnutí se k ní nevztahují. Žalobkyně ale podala žádost o krátkodobé vízum podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex). Žalovaný proto upozornil, že dle § 168 ZPC se na řízení podle § 20 a 180e ZPC nevztahuje část druhá a třetí zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
10. Pro posuzování, zda žadatel účelově uzavřel manželství, je směrodatné sdělení Evropské komise – Pokyny týkající se práva volného pohybu občanů EU a jejich rodin č. C/2023/1392. Komise v bodu 16.3 tohoto sdělení definovala zneužití jako chování, jež má sloužit výlučně účelu, kterým je nabytí práva volného pohybu a pobytu podle práva Unie, a které formálně splňuje podmínky stanovené právem Unie, ale není v souladu s účelem těchto norem.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

11. Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014) 604 final, jehož přílohu tvoří Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU definuje v bodu II-2 účelové sňatky jako „*sňatky uzavírané výlučně za účelem získání práva na volný pohyb a pobyt podle uvedené směrnice, které by určitá osoba jinak neměla.*“ Bod II-3.3 sdělení COM (2014) 604 s názvem „*Důkazní požadavky a důkazní břemeno*“ upravuje specifické zásady dokazování účelových sňatků.
12. Práva vycházející ze směrnice o volném pohybu se vztahují na žadatele tehdy, pokud splňuje tři kumulativní podmínky. Prvně musí existovat občan EU, od kterého žadatel o vízum může odvozovat nějaká práva. Zadruhé tento žadatel o vízum musí být v postavení rodinného příslušníka tohoto občana EU. Zatřetí je nutné splnit podmínku, že žadatel o vízum bude občana EU doprovázet či následovat do členského státu EU.
13. Dalším vodítkem je Prováděcí rozhodnutí Komise C(2020) 395 final, které v bodě 5.4 s názvem „Praktické pokyny, zejména pro konzuláty“ uvádí, že důraz se klade zejména na fázi, kdy pár žádá o vstupní vízum. Dokazování účelovosti sňatků je tak v zásadě nepřímé a provádí se vyhodnocením tzv. pozitivních a negativních indikativních kritérií. Podrobnosti jsou upraveny v Příručce pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Z ní také vyplývá, že mezi hlavní nástroje k vyšetřování účelových sňatků patří paralelní pohovory a dotazníky.
14. Samotné dokazování na zastupitelských úřadech ČR v zahraničí dále podléhá omezením vyplývajícím z mezinárodního práva. V tomto ohledu jsou relevantní zejména čl. 5 písmena j) a m) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích a též čl. 42 a 51 bilaterální konzulární úmluvy mezi ČR a Vietnamskou socialistickou republikou. Soulad s právem přijímajícího státu zdůrazňuje též ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů. Zastupitelský úřad tak má postavení správního orgánu *sui generis*, který vykonává konzulární funkce.
15. Podle § 180e odst. 6 ZPC je přezkum na základě žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza omezen na přezkum souladu důvodů neudělení víza s důvody uvedenými v unijních předpisech, resp. v § 20 odst. 5 ZPC.
16. Nelze souhlasit s žalobkyní, že neshoda manželů ohledně jejich osobních údajů, okolnosti prvního setkání nebo důležitých osobních informací je pouze indikátorem, který má vést k dalším krokům. Právě tyto neshody patří mezi tzv. negativní indikativní kritéria, která již přímo poukazují na to, že existuje možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí o volném pohybu, a které hovoří pro závěr, že manželství účelově uzavřeno bylo. Neznalost informací o předchozích manželstvích manžela žalobkyně rozhodně nelze považovat za bagatelní.
17. V žalobě se uvádí, že se manželé před uzavřením sňatku znali velice krátce, a i po sňatku neměli možnost k delšímu poznání se. To dokládá, že nebyl naplněn další pozitivní indikátor, a to společné bydlení či vedení společné domácnosti. Skutečnost, že sňatek byl dohodnut v souladu s tradicemi Vietnamu, nelze v kontextu posuzování dlouhodobosti vztahu či vedení společné domácnosti považovat za relevantní.

18. Manželé dosud neuzavřeli žádný právní či finanční závazek. Existence společných závazků je přitom dalším z tzv. pozitivních kritérií, která poukazují na to, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné.
19. Rovněž nelze souhlasit s tvrzením žalobkyně, že většina účelových manželství je uzavírána v ČR. Ve skutečnosti je tomu naopak. Většina účelových manželství je uzavírána občany ČR v třetích zemích, neboť by žadatel bez problému právo pobytu sám s největší pravděpodobností nezískal. V této souvislosti žalovaný připomněl bod 7 napadeného rozhodnutí, v němž popisuje okolnosti druhého manželství manžela žalobkyně. V rozsudku o rozvodu tohoto manželství se konstatuje, že manželství účastníků je toliko formálním svazkem, účastníci společně nehopodaří, intimně se nestýkají, manželství neplní žádnou ze svých zákonných ani společenských funkcí. Žalovaný považuje za zarážející, že si manžel nepamatuje období trvání tohoto manželství. Jakoby to byla nepodstatná životní epizoda, kterou nebral vážně.
20. Z pohovorů vyplynulo, že manželé nemají žádné společné plány do budoucna. Dále se pár setkal osobně pouze dvakrát. V neposlední řadě je třeba poukázat na skutečnost, že po uzavření sňatku manželé neuskutečnili svatební cestu a manžel žalobkyně namísto toho odjel cca týden po uzavření sňatku do ČR. Dosavadní průběh vztahu neumožňuje žalovanému konstatovat, že by manželský svazek byl v reálném životě naplňován. Rozhodnutí zastupitelského úřadu ani napadené rozhodnutí tak nemohlo zasáhnout do zavedeného a rozvinutého manželského soužití.
21. Zastupitelský úřad i žalovaný při posuzování žádosti řádně posoudil i okolnosti svědčící ve prospěch žalobkyně. Manžel žalobkyně měl před svatbou možnost se osobně setkat s jejím synem, a sama žalobkyně se pak před svatebním obřadem seznámila s manželovým bratrem. Manželé mluví společným jazykem a pocházejí ze stejného kulturního prostředí, neboť manžel opustil rodný Vietnam až po absolvování 12 tříd základní školy. Jazyková bariéra tedy mezi nimi není. Nicméně okolnosti ve svém souhrnu svědčí pro závěr, že manželství bylo uzavřeno účelově.
22. Žalovaný trvá na tom, že všechny zjištěné skutečnosti okolnosti posuzoval komplexně a posoudil i okolnosti svědčící v prospěch žalobkyně. Za relevantní považuje žalovaný to, že žalobci zjištěné skutečnosti, které jsou potřebné k vyhodnocení indikativních kritérií, nezpochybňují, ale pouze z nich vyvozují jiné závěry než žalovaný.

Posouzení věci

23. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Všichni účastníci s takovým postupem výslovně souhlasili a sám soud neshledal potřebu ve věci konat jednání. Při přezkumu napadených rozhodnutí vycházel z uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a ze skutkového a právního stavu, který tu byl ke dni vydání napadených rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
24. Nejprve se soud zabýval žalobou žalobkyně směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2024, č. j. 303679-2/2024-MZV/VO.
25. V žalobě je uplatněn fakticky jediný žalobní bod, který se týká nesprávného právního posouzení otázky účelovosti manželství uzavřeného mezi žalobkyní a jejím manželem, občanem ČR.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

26. Podle § 20 odst. 5 písm. e) ZPC: „*Cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*“
27. Ze správního spisu zjistil soud následující pro posouzení věci podstatné skutečnosti.
28. Žalobkyně požádala dne 25. 3. 2024 na zastupitelském úřadu v Hanoji o krátkodobé (schengenské) vízum v kategorii rodinného příslušníka občana EU. Spolu s ní podal stejnou žádost i syn žalobkyně, N. T. M.. Ke své žádosti žalobkyně připojila mj. i kopii českého oddacího listu, podle něhož je manželkou N. V. Ch., občana ČR.
29. Správní orgán I. stupně zkoumal, zda jsou ve věci splněna kritéria, která by nasvědčovala tomu, že v případě podané žádosti lze vyloučit možnost zneužití práv Společenství. V tomto ohledu správní orgán I. stupně konstatoval, že manželé mají částečně společný jazyk a částečně společné kulturní zázemí, nicméně současně dospěl k závěru, že nelze konstatovat, že by byl pár v dlouhodobém vážném partnerském vztahu, že by sdílel společnou domácnost, že by přijal nějaké finanční či jiné závazky a že by měl společné plány do budoucna. Pro vyloučení rizika zneužití práv Společenství požádal správní orgán I. stupně o provedení paralelních pohovorů s oběma manželi. V nich však identifikoval vzájemně nesouladná vyjádření obou manželů.
30. Manželé se spolu měli seznámit v roce 2017, kdy manžel pracoval v ČR se strýcem žalobkyně. Mezi lety 2017-2019 byli v občasném telefonním kontaktu. V roce 2019 pak strýc žalobkyně odjel do Vietnamu a manžel žalobkyně jej požádal, aby u rodiny žalobkyně zjistil, zda souhlasí s rozvinutím jejich vztahu. Strýc však ve Vietnamu zemřel při autonehodě, takže se do ČR již nevrátil. Přesto zůstala žalobkyně se svým manželem v kontaktu až do září 2023, kdy se poprvé osobně setkali, když manžel přicestoval do Vietnamu. Návštěva probíhala do 28. 9. 2023 do 6. 10. 2023 a již během ní se oba dohodli, že se vezmou. Podruhé manžel žalobkyně přicestoval za žalobkyni 26. 10. 2023 a ve Vietnamu zůstal do 23. 11. 2023; dne 17. 11. 2023 se uskutečnila svatba. Oba manželé tvrdili, že pár tvoří od roku 2019 (dle manžela od té doby, co se strýc žalobkyně tázal rodiny, zda s jejich vztahem souhlasí, dle žalobkyně prostě od roku 2019). Poprvé se však fyzicky potkali až v září 2023 a za celou dobu trvání vztahu se viděli jen dvakrát, přičemž již při prvním setkání se dohodli na sňatku, který také uzavřeli při svém druhém osobním setkání v listopadu 2023. Od té doby se spolu opět nesetkali. Společnou domácnost sdíleli jen několik málo týdnů.
31. Jde-li o okolnosti uzavření sňatku, shodně manželé vypověděli, že o svatbě začal mluvit nejprve manžel žalobkyně. K žádosti o ruku mělo dojít v rámci prvé návštěvy manžela u žalobkyně; manžel uvedl, že žalobkyni o ruku požádal hned prvního dne této návštěvy, žalobkyně jen obecně uvedla, že se tak stalo v rámci této návštěvy. Registrace sňatku proběhla dne 17. 11. 2023, tj. necelé dva měsíce poté, co se spolu manželé prvně fyzicky potkali. Dalšího dne následovala svatební hostina s asi 20 hosty. Žalobkyni dal její manžel na výdaje spojené s hostinou 2 000 USD. Na svatební cestě manželé ještě nebyli.
32. Žalobkyně již v minulosti byla mezi lety 2005-2007 provdána; z manželství má syna, který se narodil v roce 2006. Její současný manžel byl v minulosti ženatý dvakrát (1992-2000 a 2006-2009). Žalobkyně však ve svém pohovoru zmínila jen jedno jeho předchozí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

manželství. Uvedla, že její manžel byl asi deset let ženatý s Češkou, v roce X se mu narodil syn, ale nevěděla kde. Stejně tak nevěděla, kdy se rozvedl, kdy se poprvé oženil a kdy získal občanství ČR. Z toho správní orgán I. stupně dovodil, že pár o sobě neví zcela zásadní skutečnosti jejich osobního života a partnerských vztahů.

33. Během pohovu žalobkyně uvedla také to, že když jí manžel nabízel sňatek, přislíbil jí, že zabezpečí také jejího syna. Následně vysvětlila, že je tím míněno, že mu poskytne peníze, ubytování a letenky včetně výdajů nutných pro studium na vysoké škole.
34. Na svatební cestě ještě pár nebyl, a to z časových důvodů. Společné trávení času popsala žalobkyně jako společný úklid a vaření. Podle žalobkyně si v době společného pobytu ve Vietnamu nic nerozdělovali, ale všechny činnosti vykonávali společně. Její manžel však uvedl, že společně nakupovali a vařili, ale pak to byla jen žalobkyně, kdo vařil a uklízel, zatímco on sledoval televizi a povídal si s tchánem. Do společné domácnosti si zatím nic nepořídili, nemají ani společný bankovní účet. Žalobkyně si ve Vietnamu vydělá jako švadlena asi 5 000 – 6 000 Kč. Kromě toho žalobkyně uvedla, že chodí pracovat na pole, na kterém si pěstuje rýži a zeleninu pro denní potřebu. Nic takového ovšem její manžel neuvedl. Sám vydělá měsíčně asi 25 000 Kč, pracuje ve společnosti MD Elektronik (žalobkyně ji nazvala jako MD Panasonic). Pracovní dobu svého manžela žalobkyně nezná, pouze ví, že pracuje na směny. Ačkoliv uvedla, že si zatím v ČR žádnou práci nehledá, zároveň uvedla, že by ráda pracovala ve stejné společnosti jako její manžel. Na dotaz, zda by si za takové situace polepšila, uvedla, že neví. Její manžel sdělil, že jednoznačně.
35. Správní orgán I. stupně dále ve výpovědích manželů podaných v paralelních pohovorech identifikoval i další nesrovnalosti. Zatímco žalobkyně uvedla, že pár nemá žádné úspory, manžel uvedl, že má naspořeno asi 300 000 Kč. O žádných úsporách manželky nevěděl. Na dotaz, kde bude v ČR bydlet, uvedla žalobkyně, že u manžela, který sdílí byt s dalšími dvěma lidmi, jejichž jména však neznala a nevěděla, o koho se jedná. Její manžel však uvedl, že byt sdílí se třemi dalšími lidmi, jde o třípokojový byt. Ani jeden z manželů se nezmínil o tom, kde bude bydlet syn žalobkyně, zda bude s nimi sdílet společnou ložnici, nebo bude mít vlastní pokoj (přičemž všechny pokoje v daném bytě jsou obsazeny manželem a jeho spolubydlicími). Žalobkyně také neznala značku auta svého manžela. Zatímco pak manžel žalobkyně uvedl, že kouří 1-2 cigarety denně, žalobkyně uvedla, že vykouří denně celou krabičku cigaret.
36. Ohledně žalobkyně bylo zjištěno, že v minulosti pracovala na Taiwanu a v Číně, nebyla ale schopna uvést, kdy tomu tak bylo; cílem bylo vydělat si na dluhy, které měla s bývalým manželem. Naučila se však trochu čínsky. To nevěděl její manžel, který se domníval, že se při svém pobytu v Číně jazyk nenaučila. Podle něj byla žalobkyně na Taiwanu, když ještě neměla syna a byla svobodná, ale žalobkyně uvedla, že to bylo v době jejího prvního manželství.
37. Do budoucna plánuje žalobkyně se svým manželem dítě a založení normálního rodinného zázemí v ČR. Správní orgán I. stupně ale upozornil, že k tomu ještě nepodnikli žádné kroky. Za dobu svého vztahu se viděli jen dvakrát po dobu několika týdnů, nesdílejí společnou domácnost, nemají společný majetek ani společné závazky. Není jasné, jak by bylo rodinné zázemí uspořádáno, pokud by do ČR přijela žalobkyně i se svým synem. Uzavřené manželství dosud nijak nenaplnňuje svůj smysl. Správní orgán I. stupně konstatoval, že nejde o hluboký partnerský vztah založený s cílem vést společný rodinný

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

život a vytvořit zázemí pro rozšíření rodiny. Proto jde o manželství uzavřené účelově s cílem obcházení zákona o pobytu cizinců a o podvodné jednání s cílem získat vízum k pobytu na území.

38. Žalobkyně požádala o nové posouzení důvodů neudělení víza ve smyslu § 180e ZPC. V něm akcentovala, že zjištěné rozpory mezi její výpovědí a výpovědí jejího manžela jsou spíše banální (počet vykouřených cigaret, přesný název manželova zaměstnavatele), a proto z nich nelze usuzovat na účelovost manželství. Se svým manželem má naopak v úmyslu vést společný rodinný život; důkazem, že tomu tak není, nemůže být jen to, že dosud spolu manželé nežili.
39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyšel ze sdělení Evropské komise – Pokyny týkající se práva volného pohybu občanů EU a jejich rodin č. C/2023/1392 a sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014) 604 final, jehož přílohu tvoří Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Současně aplikoval i prováděcí rozhodnutí Komise C (2020) 395 final, které upřesňuje pokyny pro zastupitelské úřady členských zemí v souvislosti s udělováním víz.
40. V souladu s čl. 4.3 sdělení Komise COM (2014) 604 final se nejprve žalovaný zabýval existencí pozitivních indikativních kritérií, která nasvědčují tomu, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné. Dospěl přitom k závěru, že nelze konstatovat, že by žalobkyně bez problému získala právo pobytu sama, tedy bez existence příbuzenského svazku s občanem EU. Kromě toho nebylo zjištěno, že by žalobkyně měla ve své vlasti vybudovány natolik pevné vazby, že by ji motivovaly k návratu po skončení doby platnosti víza. Naopak, žalobkyně byla motivována uzavřít sňatek s občanem ČR a opustit zemi původu s tím, že z takového kroku může profitovat i její syn. V případě podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum nenavázané na rodinného příslušníka – občana EU, by pravděpodobně žádost nebyla úspěšná z důvodu neprokázání schopnosti opatřit si legální cestou zdroj příjmů k obživě po dobu předpokládaného pobytu a neprokázání úmyslu opustit území schengenského prostoru před skončením platnosti víza. V případě podání žádosti o schengenské vízum z titulu rodinného nemusí žalobkyně předkládat doklad o příjmu a socio-ekonomickém zázemí.
41. Dalším hodnoceným kritériem bylo trvání vztahu manželů před a po uzavření sňatku. V rámci jeho posuzování žalovaný akcentoval, že ačkoliv žalobkyně s manželem tvrdí, že se znají od roku 2017 a důvěrnější pár tvoří od roku 2019, fakticky se před svatbou viděli jen krátce koncem září a v říjnu 2023 a při dalším setkání v listopadu 2023 již uzavřeli manželství, tedy cca jen po měsíci osobního kontaktu. Žalovaný přihlédl k tomu, že je mu z úřední činnosti známo, že vietnamské svatby probíhají velkolepějším způsobem, než jakým popsali svou svatbu žalobkyně a její manžel. Manželé také dosud neuskutečnili svatební cestu a jen zhruba po týdnu od uzavření manželství odjel manžel žalobkyně zpět do ČR (to je samo o sobě negativním indikátorem) a od té doby se manželé opět fyzicky neviděli.
42. Třetím kritériem byla délka trvání manželství. V době podání žádosti trvalo manželství tři měsíce.
43. V rámci čtvrtého kritéria dospěl žalovaný k závěru, že nelze konstatovat, že by pár měl společné bydliště či domácnost po dlouhou dobu. Žalobkyně a její manžel shodně uvedli, že spolu bydleli od 28. 9. do 30. 10. 2023 a poté od 26. 10. 2023 do 23. 11. 2023, jde tedy o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

necelých sedm týdnů. Takový společný pobyt tedy ani nekonstituuje společnou domácnost, neboť zde absentuje znak trvalosti. U žalobkyně a jejího manžela navíc neexistoval žádný důvod, který by jim bránil v možnosti společnou domácnost vytvořit v rámci jejich tvrzeného vztahu od roku 2019 již dříve.

44. Žalobkyně se svým manželem rovněž dosud neuzavřeli žádný společný právní či finanční závazek. Podle žalovaného tedy nebylo v projednávané věci naplněno žádné z uvedených pozitivních kritérií. Nelze proto prima facie vyloučit, že by uzavřený sňatek byl účelový.
45. Žalovaný se následně zabýval existencí negativních indikativních kritérií.
46. Jde-li o indikátor spočívající v tom, že se manželé před svatbou nikdy nesetkali, uzavřel žalovaný, že ten zcela naplněn nebyl, ačkoliv se manželé před svatbou fyzicky viděli jen 32 dní. Uzavřeli manželství již při druhém osobním setkání. Následně po uzavření sňatku se již fyzicky vůbec neviděli poté, co manžel žalobkyně odcestoval zpět do ČR. Manželský svazek tedy není v reálném životě naplňován.
47. Mezi manžely také dle žalovaného panují zásadní rozpory ohledně důležitých osobních informací, obecných informací a některé skutečnosti o sobě vzájemně vůbec nevědí. V této souvislosti zdůraznil žalovaný především nevědomost žalobkyně o druhém manželství jejího manžela (v letech 2009-2015), a to s vietnamskou státní občankou, přičemž toto manželství bylo rozvedeno rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město v roce 2015. Sám manžel žalobkyně ovšem tvrdil, že jeho druhé manželství s vietnamskou občankou trvalo od roku 2006 do roku 2009, ačkoliv v letech 1992-2000 byl ženat s českou státní příslušnicí. Rozpory panují i ohledně bydlení žalobkyně ve Vietnamu, totiž zda tam s ní bydlí její otec či zda se odstěhoval, ohledně pracovních zkušeností žalobkyně, jejích jazykových znalostí, úspor, aktivit při společně tráveném čase a oblečení na svatbě. Neznalost informací patří mezi negativní kritéria.
48. Žalobkyně se svým manželem nemají ani konkrétní plány do budoucna. Nijak se nepřipravují na integraci žalobkyně do české společnosti, ona sama se nijak neseznamuje s českým jazykem.
49. Rozpory shledal žalovaný i ohledně tvrzení žalobkyně a jejího manžela týkající se způsobu, kterým spolu komunikují. Ačkoliv totiž žalobkyně tvrdila, že spolu komunikují na denní bázi, nezná rozvržení směn svého manžela. Sama pracuje od 7.30 hodin do 16.30 hodin, ale každý den má přesčasy, někdy do 18.30 a někdy až do 19.30. Manžel však tvrdil, že pracuje od 7.00 do 18.00. S ohledem na časový posun je nutno vzájemnou komunikaci naplánovat, vzájemně nesouladné představy o pracovním vytížení zpochybňují tvrzení o každodenní komunikaci. Z výpisu z komunikace z aplikace ZALO, kterou manželé využívají, pak plyne, že poté, co manžel žalobkyně po svatbě opustil Vietnam, nebyla vzájemná komunikace zdaleka každodenní. V prosinci 2023 spolu komunikovali dvakrát, v lednu 2024 také pouze dvakrát. Všechny hovory v rámci jednoho měsíce v součtu nepřevýšily 5 minut trvání. V únoru se uskutečnily 4 hovory, dva byly delší než 5 minut (10 a 43 minut). Až v březnu se frekvence komunikace blížila tvrzeným údajům: od začátku měsíce do 13. 3. 2024 (tedy dvanáct dnů před podáním žádosti) spolu manželé hovořili šestkrát. I tato zjištění oslabují věrohodnost tvrzení o hloubce a síle jejich vztahu.
50. Žalovaný uzavřel, že učiněná zjištění i při zohlednění skutečností svědčících ve prospěch žalobkyně, prokazují, že přinejmenším z její strany bylo manželství uzavřeno účelově. Důvod neudělení víza dle § 20 odst. 5 písm. e) ZPC je tedy v dané věci dán.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

51. Soud především konstatuje, že žalobkyně správně s odkazem na rozhodovací praxi NSS uvádí [připomíná v této souvislosti rozsudky NSS ze dne 8. 9. 2021, č. j. 5 Azs 56/2019-21, a ze dne 29. 1. 2020, č. j. 6 Azs 214/2019-41], při posuzování otázky účelovosti uzavřeného manželství se nelze spokojit jen s mechanickým posuzováním indikativních kritérií, tím méně jen těch, které se týkají „bagatelních otázek soukromého života“. Lze ostatně připomenout rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, ve kterém kasační soud jednoznačně konstatoval, že indikativní kritéria jsou při posuzování účelovosti manželství pouze indikativní. Proto samo jejich naplnění nemůže automaticky vyústit v závěr o účelovosti uzavřeného manželství. Jde však o podnět k širšímu šetření daného případu tak, aby bylo možné komplexní posouzení všech faktorů svědčících nejen v neprospěch, ale i ve prospěch dotyčného cizince. V tomtéž rozsudku pak NSS upozornil, že manželství nelze považovat za účelové již jen na základě toho, že je s ním spojena výhoda pobytového titulu.
52. Uplatněné žalobní námitky tvořící žalobní bod nesprávného právního posouzení soud vypořádal následujícím způsobem.
53. Je třeba předeslat, že k samotnému posouzení účelovosti uzavření manželství poskytuje judikatura NSS již četná vodítka. Za účelové sňatky lze označit sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice 2004/38/ES, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok (k tomu blíže viz rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, bod 36). Zjišťování existence účelového manželství a v návaznosti na to i případné odeprání pobytového oprávnění je věcí členských států respektujících ustanovení směrnice 2004/38/ES, v českém kontextu pak směrnice a zákona o pobytu cizinců.
54. Správní orgány i soudy při posuzování účelovosti sňatku vycházejí mj. z Pokynů pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES obsahujících dva soubory indikativních kritérií, které poskytují ilustrativní množinu úvah, které mohou vést k závěru, zda je zneužití práva uzavřením účelového sňatku spíše nepravděpodobné, nebo naopak spíše pravděpodobné (viz rozsudky NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, body 51 až 53, a ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, bod 16). Stejně tak mohou správní orgány při posuzování vzít v potaz Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pomoci vnitrostátním orgánům v boji proti zneužívání práva na volný pohyb, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany Evropské unie a státními příslušníky třetích zemí, jako se to stalo v nyní projednávaném případě.
55. Na pozadí tohoto právního rámce a na něj navazující judikatury dospěl soud k názoru, že se žalobkyně mylí, pokud tvrdí, že se správní orgány v posuzované věci zaměřily toliko na bagatelní otázky z jejího soukromého života a soukromého života jejího manžela. Že tomu tak není, plyne ostatně i ze shora stručně rekapitulovaného obsahu rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Soud je přesvědčen, že správní orgány posoudily situaci žalobkyně a jejího manžela komplexně, a to s přihlédnutím jak ke skutečnostem, které svědčí v její prospěch, tak ovšem i k těm, které v její prospěch nesvědčí. V této souvislosti soud podotýká, že správní orgány zcela správně posoudily jako ve prospěch žalobkyně svědčící fakt, že se svým manželem sdílí částečně (s ohledem na manželův dlouholetý pobyt v ČR - od roku 1986) stejné kulturní zázemí, stejně jako společný jazyk, takže mezi nimi neexistuje jazyková bariéra. Na druhé straně ovšem shledaly i řadu skutečností, které ve prospěch žalobkyně vyhodnotit není možno. Uvádí-li pak žalobkyně ve své žalobě, že správní orgány přehlédly, že se v jejím případě jedná o sňatek dojednaný prostřednictvím

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jejího strýce, před jehož uzavřením se s manželem znali jen velmi krátkou dobu a k delšímu poznání sebe již neměli dost času, protože se po uzavření sňatku musel manžel žalobkyně vrátit do ČR, jde o vyjádření, které částečně odporuje tomu, co žalobkyně uváděla správním orgánům a které navíc současně spíše potvrzuje závěry správních orgánů.

56. Jak totiž plyne z pohovoru, který s ní byl veden správním orgánem I. stupně dne 23. 4. 2024, žalobkyně uváděla, že se se svým manželem znají již od roku 2017, přičemž důvěrnější (oficiální) pár tvoří až od roku 2019, kdy si její manžel přál, aby spolu začali být. Rovněž vůle k uzavření sňatku měla podle vyjádření žalobkyně učiněného v rámci pohovoru vzejít primárně ze strany jejího manžela (on měl žalobkyni s tímto záměrem oslovit a následně ji i požádat o ruku). Strýc žalobkyně měl podle těchto sdělení jen spíše zprostředkující roli, a to zejména v počátcích jejich vztahu v roce 2019, když měl ověřit u rodiny žalobkyně, zda se vztahem souhlasí. Ještě podstatnější však je, že pokud žalobkyně sdělovala správním orgánům, že se svým manželem tvoří oficiální pár od roku 2019, sotva je současně udržitelné její tvrzení, že se v roce 2023 brali po krátké známosti, leda by skutečně daný vztah byl vztahem až od mnohem pozdější doby (a proto by nebylo možno uzavřít, že manželství vzniklo v dlouhodobém vztahu, což je pozitivní indikátor). Problém těchto dvou vzájemně nesouladných výroků totiž reflektuje právě to, na co poukazují i správní orgány: žalobkyně se se žalobcem viděla před uzavřením sňatku jen jednou, a to koncem září a začátkem října 2023; přesto se již v rámci tohoto shledání dohodli na tom, že se vezmou. Jejich další fyzické shledání na konci října a v listopadu 2023 již bylo spojeno se samotným uzavřením sňatku. Je tedy nepochybné, že se oba manželé nemohli v době uzavření sňatku dobře znát, neboť jejich vztah před tím, než se fyzicky potkali, prakticky neplnil žádnou roli a soudu se jeví být spíše virtuálním [partneři spolu dlouhodobě netrávili společný čas, intimně spolu nežili, byli odkázáni na spíše sporadickou komunikaci prostřednictvím telefonu, sama žalobkyně nyní fakticky potvrzuje, že se toho mnoho o žalobci za danou dobu počítanou ovšem v letech mnoho nedozvěděla (=proto v žalobě tvrdí, že byl vztah uzavírán po krátké známosti, přestože současně tvrdí, že s manželem tvořili pár již od roku 2019 a znali se od roku 2017)].
57. Uzavření manželství po jednom kratším (od 28. 9. 2023 do 6. 10. 2023, přičemž manžel měl žalobkyni o roku požádat dokonce již 28. 9. 2023, tedy první den, kdy se spolu osobně potkali) osobním setkání pak rozhodně nelze považovat za standardní okolnost, na což správní orgány správně poukázaly. Žalobkyně však nemůže na jedné straně tento závěr rozporovat s tím, že se se svým manželem fakticky zná od roku 2017 a od roku 2019 tvoří oficiální pár, a současně tvrdit, že správní orgány přehlédly, že se sňatek uzavíral po krátké známosti. Tuto skutečnost je pak možno hodnotit jako nenaaplňování pozitivního indikátoru („pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu“) a i podle názoru soudu bylo tím samým téměř naplněn i negativní indikátor („pár se před svatbou nikdy nesetkal“). V této souvislosti je třeba znovu připomenout, že indikátory neslouží k tomu, aby bylo jejich naplňování mechanicky posuzováno ve formě jakéhosi formulářového „odškrtnutí“ jednotlivých políček s představou, že jakékoli okolnosti, které jsou ještě podřaditelné pod pozitivní indikátory, resp. jakákoli okolnost, která by alespoň formálně bránila naplnění negativního indikátoru ve výsledku. Jak už soud shora na základě judikatorních závěrů NSS uvedl, nutné je materiální zkoumání věci v její celistvosti, v čemž pozitivní a negativní indikátory hrají spíše jen orientační roli; jde o *ilustrativní množinu úvah*.
58. Soud má tedy – i vyjádřením samotné žalobkyně – za to, že ve skutečnosti bylo její manželství s občanem ČR uzavřeno skutečně po krátké známosti, kdy spolu fyzicky před

uzavřením sňatku byli jen o něco málo déle než jeden měsíc (tj. včetně druhého setkání, v jehož rámci již byl dne 17. 11. 2023 uzavřen sňatek). To je významná nestandardní okolnost, která na první pohled odporuje běžné lidské zkušenosti o tom, jak se obvykle vyvíjejí partnerské vztahy a uzavírají manželství.

59. Se žalobkyní pak nelze souhlasit v tom, že by manželé neměli *možnost* se poznat po uzavření manželství (a soud dodává, že tuto možnost nepochybně měli i předtím; jak správně připomněl žalovaný, Vietnam zrušil omezení v cestování zavedená původně v rámci opatření proti kovidové pandemii již 15. 5. 2022). Jakkoli může být pravda, že se její manžel potřeboval vrátit do ČR za plněním svých pracovních povinností, staví tyto dvě skutečnosti (tj. že manželé nevyužili ani možnost lépe se osobně poznat před svatbou, ani po jejím uzavření) jejich tvrzení o skutečně hlubokém vztahu do spíše negativního světla. Pro takové vztahy je totiž spíše typická snaha využít každé příležitosti ke společnému trávení času, která se ovšem v případě žalobkyně a jejího manžela jinak než verbálně nemanifestuje. Správní orgány proto nepochybily, pokud k této skutečnosti rovněž ve svých úvahách přihlédly.
60. Fakt, že se žalobkyni její manžel nesvěřil s výší svých úspor je rovněž relevantní. U manželství se totiž předpokládá, že se uzavírá s hlubokou vzájemnou znalostí obou partnerů, a to včetně finančních záležitostí. To platí tím spíše tehdy, plánují-li manželé společně žít v cizině (pro jednoho z nich), neboť založení „nové existence“ v cizím státě je pravidelně spojeno se značnými výdaji, pročez je logické, že spolu manželé musejí řešit, jak tyto výdaje budou krýt. Dovožovat však z té skutečnosti, že žalobkyně nezná stav žalobcových úspor, že se právě proto nejedná o účelově uzavřené manželství, jak činí žalobkyně, nicméně podle názoru soudu není možné. Úspory ve výši zhruba 300 000 Kč totiž obvykle nemohou být považovány za důvod pro uzavírání účelových manželství v úmyslu zajistit si jeho prostřednictvím pohodlný život. Nic nesvědčí o tom, že by tomu tak mělo být v posuzovaném případě. I v tomto směru lze proto souhlasit se správními orgány, že neinformovanost žalobkyně o finančních poměrech jejího manžela je neznalostí důležitých osobních údajů (a tedy negativním indikátorem).
61. Pokud jde o znalost žalobkyně ohledně názvu zaměstnavatele jejího manžela (žalobkyně uvedla MD Panasonic, ačkoliv jde o MD Elektronik), soud souhlasí se žalobkyní, že nejde o žádnou významnou neznalost, ale spíše o prostý omyl. Ze skutečnosti, že se žalobkyně snad přerekla či detailně nezapamatovala název zaměstnavatele svého manžela, nelze dovozovat žádné dalekosáhlé závěry. Podstatné je, že žalobkyně věděla, co je náplní jeho práce. Přestože v tomto ohledu tedy soud se žalobkyní souhlasí, je nutno podotknout, že vzájemné rozpory mezi výpověďmi obou manželů shledaly správní orgány i v podstatnějších okolnostech, zejména pokud jde o jejich partnerskou minulost. Žalobkyně nevěděla o tom, že její manžel byl již v minulosti dvakrát ženatý. To je nepochybně významná skutečnost a negativní indikátor („pár se neshoduje, pokud jde o důležité okolnosti, které se jich týkají“). Mimochodem, je v této souvislosti zářezující, že ani manžel žalobkyně nebyl schopen časově zařadit, kdy byl podruhé ženatý (bylo tomu tak mezi lety 2009 a 2015, on však uvedl, že podruhé ženatý byl mezi lety 2006 a 2009). Vedle těchto otázek se žalobkyně se svým manželem neshodli ani pokud jde o to, se kterými osobami žije žalobkyně ve společné domácnosti (žalobce uváděl, že se žalobkyní a jejím synem žije i její otec, ačkoliv žalobkyně uvedla, že se po smrti její matky odstěhoval za novou partnerkou), nikoliv shodně popisovali i pracovní historii žalobkyně (byť tuto skutečnost poněkud relativizuje fakt, že se manžela žalobkyně správní orgány ptaly přímo

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

na Tchaj-wan a Moskvu, ve které žalobkyně ale nikdy nebyla, což žalobce věděl, nikoli však na Makao, ve kterém naopak zřejmě nějakou dobu pracovala). Jen velmi nízkou vypovídací hodnotu má naopak podle názoru soudu nesoulad žalobkyně a jejího manžela, pokud jde o množství vykouřených cigaret (žalobkyně uvedla, že její manžel vykouří asi krabičku denně, on sám uvedl 1-2 cigarety denně). Tuto skutečnost soud nepovažuje za příliš podstatnou. Zaznamenáníhodný je naopak nesoulad ohledně oblečení, které na sobě měla žalobkyně v den svatby (žalobkyně hovořila o moderních červených šatech, její manžel však o triku a kalhotách). Svatbu, její průběh a oblečení partnera si obvykle jsou lidé schopni vybavit, neboť jde o významný životní okamžik spojený s velkým emočním nábojem.

62. Jakkoli tedy soud v zásadě se žalobkyní souhlasí, pokud ta uvádí, že nelze očekávat „absolutní souznění“ manželů v rámci jejich výpovědi, přehlíží žalobkyně dvě okolnosti: především nesoulad mezi manžely v rámci jejich výpovědí se týkal kromě počtu cigaret a přesného názvu zaměstnavatele manžela žalobkyně i podstatnějších, popř. i velmi podstatných skutečností. Není proto důvodné vytýkat správním orgánům, jakoby je jen diskrepance ve výpovědích týkajících se těchto skutečně spíše marginálií vedly k zamítavému rozhodnutí. Zásadní pak je, že správní orgány své závěry vůbec nevybudovaly jen na nesouladech ve výpovědích manželů. Tyto diskrepance byly pouze jednou z většího množství skutečností, které správní orgány při svém rozhodování zohlednily (žalovaný se dokonce v odůvodnění napadeného rozhodnutí poměrně pečlivě zabýval všemi pozitivními i negativními indikátory, aby mohl provést komplexní posouzení případu, což se mu podle názoru soudu podařilo).
63. Jak už bylo shora řečeno, soud se žalobkyní souhlasí také potud, pokud z judikatury NSS dovozuje, že za účelově uzavřené manželství lze považovat jen takové, které je uzavřeno výlučně za účelem získání pobytového oprávnění. Souhlasit však se žalobkyní již není možno tehdy, když hovoří o tom, že z v nyní projednávané věci provedeného dokazování plyne, že manželé chtějí žít společně a mít spolu dítě. To jsou totiž jen verbální proklamace, navíc vysoce obecné. Správní orgány však zcela správně v posuzované věci zkoumaly materiální podstatu věci, nevycházely tedy jen nekriticky z vyjádření žalobkyně a jejího manžela. Přitom vyšlo najevo, že manželé se nijak konkrétně na příjezd žalobkyně do ČR nepřipravují (manžel žalobkyně to ve vztahu k žalobkyni uvedl zcela výslovně), ona se dosud nesnaží seznamovat s českým jazykem, sama žalobkyně se domnívá, že by v ČR nenašla žádné profesní uplatnění, žádnou práci si ani nehledá, manžel žalobkyně se domnívá, že by mohla pracovat s ním v MD Elektronik. Nejasné jsou plány týkající se syna žalobkyně, zatímco žalobkyně tvrdí, že bude nadále studovat ve Vietnamu, manžel žalobkyně uvedl, že je jejich přáním, aby mohl studovat v ČR. Ostatně, vyřešená není ani otázka společného bydlení, manžel žalobkyně bydlí ve sdíleném bytě o velikosti 3 + 1 s dalšími třemi spolubydlícími, sám zde má jednu místnost; je přitom otázka, zda takové aranžmá společného bydlení je vůbec realistické či schůdné, zejména mělo-li by zahrnovat i syna žalobkyně. Jinak řečeno: žalobkyně a její manžel neučinili dosud vůbec žádné *konkrétní* kroky, jimiž by mohli osvědčit, že spolu skutečně plánují žít jako manželé. Naopak, manžel žalobkyně krátce po svatbě opustil Vietnam a od té doby se manželé znovu fyzicky neviděli. Ani jejich komunikace prostřednictvím aplikace ZALO, výpis z níž měly správní orgány k dispozici, nesvědčí o tom, že by spolu byli manželé v dostatečném kontaktu. V prosinci 2023 a lednu 2024 se spojili vždy jen dvakrát (na pětiminutové hovory), v únoru 2024 čtyřikrát. Soud připomíná, že se tu jedná o tři měsíce bezprostředně následující po uzavření sňatku, takže je přinejmenším překvapivé, že

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

novomanželé se nesnažili být v intenzivnějším kontaktu, zvláště když svůj vztah nyní popisují jako vážný a hluboký. Až v březnu, bezprostředně před podáním žádosti, se komunikace mezi manželi zintenzivnila, neboť za prvních třináct dní spolu hovořili šestkrát, byť ani to podle mínění soudu nelze považovat za nijak intenzivní komunikaci v rámci manželství, tím méně v manželství tak mladém.

64. Lze tedy konstatovat, že závěry, k nimž správní orgány dospěly, mají oporu v komplexním posouzení okolností projednávaného případu. Nejedná se tu proto o závěry vyvozené jen na základě neshody ve výpovědích ohledně marginálií či na nedostatku vedení společné domácnosti (jako se stalo v žalobkyní zmiňovaném případě rozhodovaném NSS v rozsudku ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40). Soud tedy dospěl k závěru, že správním orgánům se v projednávané věci podařilo prokázat ve vztahu k žalobkyni jak úmysl obcházet zákon o pobytu cizinců, tak i úmysl nevést společnou domácnost se svým manželem. Důvodně proto uzavřely, že manželství, které žalobkyně se svým manželem dne 17. 11. 2023, mělo být jen prostředkem k získání pobytového oprávnění v ČR, na které by bez něj žalobcova manželka jen obtížně dosáhla. Žalobu žalobkyně proto zamítl jako nedůvodnou.
65. Dále se soud zabýval žalobou žalobce směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2024, č. j. 303847-2/2024-MZV/VO.
66. Podle § 20 odst. 5 písm. g) ZPC: „*Cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a nebo občana Evropské unie nedoprovází nebo nenásleduje.*“
67. Ze správního spisu se podává, že i on podal na Zastupitelském úřadu v Hanoji dne 25. 3. 2024 žádost o krátkodobé (schengenské) vízum z titulu rodinného příslušníka občana EU, a to současně se svou matkou. Účelem víza měla být návštěva manžela žalobkyně, pana N. V. Ch.. Ten však není žalobcovým biologickým ani adoptivním otcem (narodil se z předchozího vztahu žalobkyně). Žalobce o krátkodobé vízum požádal s odkazem na § 15a odst. 1 písm. c) ve spojení s § 15a odst. 2 ZPC.
68. Jelikož správní orgán I. stupně zamítl podle § 20 odst. 5 písm. e) ZPC žádost žalobcovy matky, rozhodnutím ze dne 25. 4. 2024, č. j. HANO 2024 03 25 0016, zamítl i žádost žalobce, a to proto, že podle § 20 odst. 5 písm. g) ZPC není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a nebo občana EU nedoprovází nebo nenásleduje. Tento závěr pak potvrdil svým rozhodnutím ze dne 20. 7. 2024, č. j. 303847-2/2024-MZV/VO, i žalovaný. Uzavřel totiž, že s ohledem na zamítnutí žádosti žalobcovy matky, nemůže být ohledně žalobce, který není synem manžela žalobkyně, dovozováno, že může bez své matky následovat svého nevlastního otce, občana ČR. Tím je dán zamítací důvod dle § 20 odst. 5 písm. g) ZPC.
69. Soud v této souvislosti pouze konstatuje, že podaná žaloba směřuje proti důvodům, z nichž byla zamítnuta žádost o krátkodobé (schengenské) vízum žalobcovy matky. Žádnou argumentaci, která by specificky dopadala na obsah rozhodnutí ve věci žádosti samotného žalobce, však podaná žaloba neobsahuje. Soud shora dovodil, že podaná žaloba je ve vztahu k žalobcově matce nedůvodná. Podaná žaloba nevytváří pro soud žádný další (s ohledem na samotného žalobce) prostor pro realizaci soudního přezkumu rozhodnutí vydaného ve věci samotného žalobce (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vady, k nimž by byl soud povinen

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

přihlédnout ze své úřední povinnosti, v napadeném rozhodnutí ani v jemu předcházejícím řízení soud neshledal.

70. Za takové situace musí být i tato žaloba zamítnuta.

Závěr a náklady řízení

71. Jelikož soud žaloby neshledal důvodnými, výrokem I. tohoto rozsudku je v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
72. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť byly žaloby zamítnuty. Ten ale náhradu nákladů řízení nepožadoval. Proto soud výrokem II. tohoto rozsudku rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 18. února 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce